

ՄԷՐ ՄԱՐԻ ԱՅԸ

ՀԱՅ ԿԱՅԻՆ

ԼՐԱԳԻՐ Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ

— ԹԵՐԹԻ 1 ՂԱՆԻ ԹՈՒՂԹԱՆ —

ՆԵՐԿԱՅ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Ռուսաստանի մէջ ծագած ժամատարի հիւանդութեան ճարակմանը դէմ միւս տէրու թեանց ձեռք առած առողջապահական նախադրոյն միջոցներն երթալով կ'ստատկանան, և տէրութեանց օմանց կողմէն ոչ միայն ռուսական նաւահանգիստներէն, այլ և թուրքիոյ ջուրերէն ալ մեկնող նաւերուն համար գնել սկսած քարանձիռնայի զգուշութիւններն աւելի ծանրակշիռ կերպորանք մը կը տայ գործին:

Արդէն Մարտիկայի մէջ նախադրոյն միջոցներ ձեռք առնուած էին Տաճկաստանէն հոն գացող նաւերուն դէմ առողջապահական միջոցներն ի գործ դնելու համար, և իտալիոյ Բալէրմո, Գաթան և Մէսինա ծովերէն ալ քաղաքներն ինդերէն էին իրենց կառավարութենէն որ Սէ ծովէն ու թուրքիոյ ջրերէն եկող նաւերը բնաւ չընդունուին և յմանեն իրենց նաւահանգիստները:

Երկու օր առաջ ալ Աթէնքէն ու Պէրլինէն հասնող հեռագիրներն կ'ձանուցանէին թէ Յունաստանի կառավարութիւնն ալ 21 աւուր քարանձիռայի ըզգուշութեան տակ դնել հրամայեցին է ինչպէս Սէ ծովէն, նոյնպէս և Սելանիկի ու Վոլոյի միջև գտնուած նաւահանգիստներէն մեկնող նաւերը, իւր հիւպատոսին մէկ տեղեկագրին վերայ, որն որ Գաթալայի մէջ ալ ժամատարի հիւանդութիւն կը նալը կ'էր ստատէր:

Գլխէն անշուշտ բնութեցողք թէ ասկէ 3 շաբաթի չափ առաջ ալ հոս զրոյց մ'եղաւ որպէս թէ Սելանիկի մէջ ժամատար ծագած ըլլալ, բայց 2 օր առաջ ալ այդ զրոյցը ժեռտուեցաւ ու մոսկովեցաւ այն լրոյն վերայ թէ Բ. Դուռը հե-

ռագրաւ տեղեկութիւն պահանջելով Սելանիկի կուսակալէն, ստուգելու էր թէ հոն այդպիսի հիւանդութիւն մը չկայ:

Իսկ այս անգամ Յունաստանի կառավարութեան ձեռք առած այդ նախադրոյն միջոցը թուրքիայէն գացող նաւերուն դէմ, կապացուցանէ թէ՛ այնքան կարեւորութիւն չտրուելիք բան մը չէ եղեր այդ լուրը, մինչդեռ Կ. Պօլսոյ առողջապահական ժամանակագրողը կատարեալ լռութիւն մը կ'պահէ այդ մասին, որ բնաւ ներքելի չէ, մանաւանդ թէ՛ միւս տէրու թեանց ձեռք առած 20-25 աւուր քարանձիռայի զգուշութիւններն տեսնելով հանդերձ, տակաւին ինքը Սէ ծովէն և ռուսական նաւահանգիստներէն եկող նաւերուն դէմ մինակ 24 ժամու քարանձիռայի զգուշութեան միջոցէն դեռ անդին չէ անցած:

Ըսինք թէ Գաթալայի մէջ ժամատար կեցած բլրալու զբոյցին առջև Առողջապահական յանձնաժողովոյ պահած լռութիւնը անհերքելի է: Արդարեւ 3-4 օրէ ի վեր է որ ժամատարին արագ ճարակմանը լրոյց առաջ տղա յանձնաժողովին պահած լռութիւնն է որ տեղւոյս ժողովրդեան ալ սկսած է ահաբեկում մը պատճառել, մինչդեռ թէ յանձնաժողովը և թէ նոյն իսկ Բ. Դուռն կառավարութեան պարտքն էր այդ մասին ժողովուրդը վերահասու ընել, ճանչցնել թէ ստուգելու մինչև ո՞ր աստիճան մեծ է այդ ախտի պատուհասը Ռուսիոյ մէջ, և իմացել թէ ժամատարը ի՞նչ օր Գաթալայի մէջ ալ այսինքն Կ. Պօլսոյ դրներուն մօտ, կայ ստուգելու, և եթէ կայ՝ ինչ միջոցներ ձեռք առնուած են այդ ախտը իր կեցած տեղէն դուրս չհանելով, երկրին միւս մասերը սոյն պատուհասին ճարակմանը դէմ:

պահպանելու և փրկելու համար:

Երտակն ըսելով, այս մասին մեծ ապէս պատասխանատու են թէ Առողջապահական յանձնաժողովը և թէ կառավարութիւնը, իրենց պահած այս լռութեանն ու անտարբերութեանը համար, որ եթէ օր մ'ալ աւելի տեւէ, աւելորդ է ըսել թէ՛ սոսկումն ու արհաւիրքը պիտի ընդհանրանայ ժողովրդեան մէջ, որոյ հետեւանքը ուրիշ բան չըլլար, այս ամեն աղէտքներէն յետոյ, բայց եթէ յիմար իրարանցում մը, խառնակութիւն մը, գործառնութեանց դադարում, առեւտրական տաղնապ, և թերեւ ըողմովի Տաճկաստանէն օտար երկիր փախչիլ փութալու արտօրանքի մը ահաբեկ տեսարանը:

Ասոնց տեղի չտալու համար բաւական է որ կառավարութիւնը քաղաքական արտաքին ինքրոց վրայ զբաղեցուցած իւր բոլոր ուշադրութեանը մէկ մասն ալ ներքին առողջապահական պիտոյցը վրայ դարձնէր այս միջոցս, և ժողովուրդը վստահացնէր կամ այդպիսի զբոյցներն պաշտօնապէս հերքելով և կամ ձեռք առնուած նախադրոյն միջոցներն իմացնելով, մինչդեռ այնպէս կ'կարծեմք թէ ձեռք առնուած ունէ զգուշութեան միջոց մը չկայ տակաւին, բաց ի 24 ժամու քարանձիռայի մէջ Սէ ծովէն եկող նաւերուն դէմ, երբ միւս տէրութիւնք նոյն իսկ Տաճկաստանէն մեկնող նաւերը 21 օր քարանձիռայի ենթարկելի որոշած են:

Այս որոշումը սոյն կ'տայ թէ՛ օտար տէրութիւնք իսկ անբաւական նկատելով թուրքիոյ մէջ ձեռք առնուած առողջապահական միջոցներն Ռուսիոյ ժամատարին ճարակմանը դէմ:

Իրենք ալ սկսած են զՏաճկաստան իւր ճարակեալ նկատել այդ ախտէն, և կամ ճարակելի անխուսափելի, եթէ այժմ չկայ դեռ ունէ նշան մը ճարակման: Այս կրնայ ըլլալ միակ պատճառը որ Կարպա հաւատարմութիւն չընծայելով թուրքիոյ ջրերէն մեկնող նաւերուն մօտ քուր վկայագիր (բաթէնթ) ունենալուն, ասոնք ալ ճիշդ ռուսական նաւահանգիստներէն մեկնող նաւերուն պէս հաւասարաբար քարանձիռայի զգուշութեան տակ դնել որոշած է:

Կ'յուսացուէր թէ մինչև ցարդ Կ. Պօլսոյ Առողջապահական յանձնաժողովը քննելով և ստուգելով յիշեալ ախտին տեսակը, ճարակման աստիճանը և դորա դարմանները, այս մասին հարկ եղած տեղեկութիւններն հաղորդած պիտի բլլար, մինչդեռ այդ տեղեկութիւններն օտար երկրներէն կ'հասնին մեղ:

Ռուսիոյ կայսեր բժիշկներէն Տօքթ. Պուլիշքին, կայսեր հրամանաւ քննութիւն մ'ընելով տեղեկագրեր է թէ: Ռուսաստանի մէջ այժմու երեւած երած ժամատար 1877ին Պարսկաստանի մէջ եղած ժամատարին կ'մանի, որ այն ատեն մինչև Հնդկաստան ալ ճարակեցաւ: Շատերուն կարծիքն այն է եղեր թէ՛ Ռուսաստանի այժմու ժամատարը ըստ օմանց եզրագրոսի և ըստ օմանց քննաստանի մէջ նախ 1333ին երեւած երած ախտն է, որն որ 1348ին կիպրոսի մէջ ճարակել է հոն տեղի ունեցած գետնաշարժերէն ու փոթորիկներէն անմիջապէս ետք: Այս ախտին նշաններէն մէկն է եղեր թանձր և երբեմն ալ գարշազատ մշուլ մը, որոյ գարշազատութեանը համար կ'ըսուի թէ՛ սատկած մարախներուն փառութեան յառաջ կ'ըլլայ եղեր:

Միևնոյն տարին յնվ. 23/ին յիշեալ տարեը Յունաստան ալ մուտ գնելով, անկէ ալ իտալիա կ'անցնի ու կ'ճարակի, և նոյն տարուան օգոստոսին Անգլիա կ'հասնի, և 3 ամսուան մէջ այն աստիճան ստատիւթեամբ կ'ճարակի, որ անցած տեղերուն բնակչոց մէկ տասներորդը կ'տանի: Սոյն հիւանդու թիւնէն բռնուողները 3 օրուան մէջ կ'մեռնին եղեր, եթէ 3 օրէն անցնի՝ մեռնելու վտանգ էն ազատելով ողջ կենսալու յոյս մը կ'ունենան եղեր: Այս տխուր մարմնոյն վրայ եւս երկանկէկ այսինքն տղրուկի ձեռով պալար մնէ, իր առաջին օրը ուռեցքը կ'երեւի, առանց հիւանդին առողջական վիճակը խանգարելու, հետեւեալ օրը այդ տխուր բռնուողին վրայ սոսկալի տենդ և բորբոքում մը կ'գոյ, երբորդ օրն ալ կ'մեռնի եղեր, եթէ մահացու և անբուժելի է ախտը: Բժիշկներն այդ պալարը չեն ճեղքեր, ալ միայն բոլոր ջանքերն բորբոքումն անցնելուն և մեղմացնելուն վրայ կ'կեդրոնացնեն եղեր: Ոմանք ալ կ'հաւաստեն որ եթէ պալարն ինքնիրեն պայթի, ախտաւորն նոյն ժամուան կ'ազատի եղեր մահուան վտանգէ: Այն տարին երկարսի մէջ ալ շատ կոտորած ընելով այս հիւանդութիւնը, և Միջերկրականի և Մեծ Ովկիանոսի ծովերուն մէջ նաւաստիներն ալ այդ ախտէն բռնուելով ու մեռնելով, ծովերուն վրայ խել մը անտէր ու անմարդի նաւեր կը տեսնուին եղեր: Սոյն տարին 60,000 հոգի նաւորի մէջ, 50 հազար ալ բարիղի մէջ մեռնելով: Գերմանոյ Արֆուրթ քաղաքն ալ 12,000 դիակ մէկ գիրեզմանատան մէջ թաղուեր են, և այն տեսն վիճակի գաղաքին մէջ, որ 200,000 բնակիչ ունէր, 70,000 հոգի մեռեր են: Ասոնք են գրեթէ վերի վերոյ Տօքթօր Պուլթիի տըռած տեղեկութիւնները այժմու ժանտախտին վրայօք, իսկ թէ իրօք այժմու ախտը ասկէ առաջ երեւան ելածներուն յար և նման է թէ տարբեր և թէ ինչ կետեւում մէջ կ'տարբերի և ինչ դարմաններ հնարաւոր են, ասոնց վրայօք տակաւին և ոչ մէկ տեղէ մը գոհացուցիչ և դիտնական տեղեկութիւններ տեսնուած չըլլալով՝ ձեռնհաս հեղինակութեանց կ'զմանէ, բոլոր բուժածներն ալ պարզապէս չափազանցութենէ ուրիշ բան մը չեն կրնար նկատել գոնէ առ այժմ: Բայց և այնպէս զգուշութիւնն ալ ձեռքէ չթողելով:

գլխաւորաբար առատակոն քարպօնի լիզթաղրամներ առնելէ մեծապէս զգուշ կենալու է, զի թուղթը ախտին ճարակուելով, ժանտախտէ մեռնողներուն կամ բռնուողներուն բոլոր գոյքը կ'այլըն կամ կ'մաքրեն, իսկ թղթաղրամը առանց ուշադրութիւն ընելու և առանց մաքրողական գործողութեան ենթարկելու, ձեռքէ ձեռք փոխանցման և շրջաբերութեան կ'հանեն եղեր, ինչպէս կ'ըսէր Ֆարի մէջ առջի օր հրատարակեալ նամակ մը: Վերջապէս խոհեմութիւնը կ'պահանջէ որ առանց վախնալու, հարկ եղած զգուշութեան միջոցներն ալ անտես չառնուին: Այս առթիւ փութամբ բռնել թէ, Օտէսայէն և Գալլալայէն առնուած մասնաւոր բայց վաւերական նամակներն ալ ժանտախտի վրայօք տարածուած զրոյցներուն չափազանցութիւնը կ'ապացուցանեն: Օտէսայի տեղեկութիւնները կ'ծանուցանեն թէ քաղաքին մէջ շատ գերազանց է առողջական վիճակներն և բնաւ բան մը չունին, ուստի և զարմանք կ'այայտեն Պօլսեցոց իրարանցումին վրայ: Գալլալայի նամակներն ալ որք չաթթուան մնեն, բնաւ այդպիսի ախտի մը երեւան երեւուն վրայօք բան մը չեն յիշատակեր: Մանաւանդ թէ իրաց ներկայ վիճակին աւելի մեծ վնասահութիւն ու ապահովութիւն մը կ'ներշնչէ Պերլինէն Պերեկ հասնող պաշտօնական մէկ հեռագիրը թէ՝ գերմ. կառավարութեանը մտադիր չէ եղեր անմիջապէս զինուորական պահակազիւ մը հաստատել ուսական սահմանադիտոց վրայ: Կ'հետեւի ուրեմն թէ Ռուսաստանի ժանտախտը այնքան մեծամեծ զգուշութեան միջոցներ ձեռք առնուելու աստիճանին չէ հասած, ուստի և բոլոր երկրիդ՝ անտի և անտեղի վախէ զատ ուրիշ բան չէ: ՊՈԼԻՔՍԵՐ քաղաքի փոխառութեան Գերմանիոյ Կօթաքաղաքը (Ն.Տ.) փետր. 1/ին քաղաքը 48րդ վիճակահանութենէն շահող թուոց ցանկն է: Մէրի Թիւ Պրգ. Ֆր.

150	71	100
289	25	50
»	40	»
397	20	100
»	82	50
416	50	»
481	51	100
»	28	50
528	100	»
540	7	500
»	69	80

619	5	50
733	»	»
873	99	»
1076	46	»
1144	33	»
»	45	»
»	48	»
»	89	»
1167	62	1000
»	81	50
1200	27	»
1420	25	»
»	82	»
1514	40	»
1524	22	»
1696	50	1000
»	2	50
1758	6	»
1867	31	»
»	64	»
1924	45	100
2002	69	50
2031	83	»
2059	58	100
2109	36	50
2119	3	»
2173	90	»
2535	84	500
»	65	100
»	69	50
2562	84	»
2676	51	500
2694	18	50
»	98	»
2938	92	100
»	1	50
»	46	»
2964	59	»
»	78	»
2965	2	500
»	68	50
3063	23	»
3279	72	»
3404	46	»
3536	75	100
3609	53	3000
3685	49	50
»	68	»
3797	56	»
3828	83	»
»	96	»
3938	52	»
4097	51	»
»	94	»
4194	4	500
»	93	100
4210	63	50
4235	84	100
4343	91	50
4346	75	»
4410	29	100
4449	58	50
4492	7	»
4680	15	»
4728	34	500
»	3	50
»	47	»
4760	34	»
4801	22	100
4834	74	500
»	44	50
»	91	»
»	97	»

5024	10	»
»	41	»
»	55	»
»	93	»
5059	86	100
»	83	50
5368	2	1000
»	47	50
5390	53	1000
5425	32	50
5466	37	»
5515	76	100
»	92	»
»	69	50
5620	80	100
»	87	50
5766	42	»
5808	100	»
5937	50	»
5939	81	500
6038	88	100
»	62	50
6271	10	100
»	13	50
6297	31	500
»	29	50
6389	77	25000
6463	3	50
»	17	»
6607	62	»
6616	29	»
»	35	»
6647	74	»
6746	52	»
»	53	»
»	67	»
»	86	»
6839	17	»
6853	66	100
»	21	50
»	53	»
6982	15	100
7015	22	50
»	26	»
7172	7	1000
»	68	50
7249	14	»
»	28	»
7299	81	500
7400	26	50
»	95	»
7480	32	»
»	87	»

Թէ՛ վերոյգրեալ Մէրլիններուն միացած թիւերը և թէ հետեւեալ Մէրլիններուն ամբողջ թիւերը միմեկ իրենց գլխավճար 20 ֆրանքը շահած են:

Մէրի 425 575 604 702 912
1140 1535 1899 1929 1964 2039
2804 2867 2979 3119 3304
3954 4130 4855 4960 5068
5088 5388 5411 5484 6590
6891:

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Երեւոյ. Ընդհ. Ժողովն դուրս մարման հրահրուած է յառաջիկայ ուրբաթ օր Ի Ղալաթիտ Օրակարգ ունենալով 1) Կեդր. վարչութեան 79 մարտին մինչև

ԸՆԴՀ. ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՄԱՌՈՏ

ԱՂԵՐՏԻՆ ԴՊՐՈՑԱՅ ՀԱՄԱՐ
Գրեց Հ. Գրիգոր Վ. Դավթիկեան
Մխիթ. Ուրտէն
Վիեննա Մխիթ. Տպարան 1879

Բովանդակութիւն.—Միջին ու
չորս Պատմութիւնը մինչև մեր օրե-
քը հասցնող, համառօտ բայց կա-
տարեալ դէպքերն, մասնաւորապէս
աղբ. դպրոցաց գործածութեանը հա-
մար շինուած է.—Շատ հմուտ գը-
րութիւն է, ուր յայտնուած կերևի
գերմանական ճաշակ ու խորունկ
հմտութիւն.—Ստոր արժէքն այնչափ
սակեր մեծ է, որչափ առաջիններէն
մէկն է ազգին մէջ, երբևէ դասա-
գիրքս վասն զի թէև կայ հատ մը
ասկէ 30 տարի առաջ հրատարակ-
ուած, բայց, բաց անկէ, որ գուրկ է
բոլորովին հաստատուն զրութիւնէ,
շատ ընդարձակ բնութեամբ է և Պատ-
մութեան հոգին ու ծուծը թող տա-
լով, աւելի զուարճութեամբ ու զրոյց,
նորու միտ դրած է, որ պատմու-
թեան չէ՛ թէ էական, այլ երկրոր-
դական, մանաւանդ թէ երրորդական
մասը կ'իկացուցանեն։ Ուրիշ այլևայլ
տեղեր ու այլևայլ ժամանակ հրա-
տարակուած պատմութիւնները ամ-
բողջ չեն, մասնական են, ուստի իր
ընդ որոշմամբ անմեծ մէջ մտնելի
գրքեր, հասարակութեան ձեռքը
գնալ չեն կրնար տրուել։—Ուր թո-
ղունք որ մատենագիրը, շատ մտա-
դիր հայեցուած մ'ըրած է նաեւ
ազգ. պատմութեան, զոր մինչև մեր
օրերը հասցած է՝ թուականներու
նշանակութեամբ։ Կ'դանենք ասոր մէջ
նաեւ ազգ. մատենագրութեան վրայ
բաւական տեղեկութիւններ։

Մաքուր տպագրութեամբ 286
էջ պարունակող սոյն գիրքը, համե-
մատութեամբ շատ ամփոփ է, 2 ֆը-
րանք գնով, կը ծախուի Վիեննայի
Մխիթարեանց գրադարանային ի
Բանկայից և ամեն ազգային գրա-
վաճառաց քով։

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼԻԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ
Թարգմտեալ ի Գաղղիականէն

Վերջին տաճկա—առասպելն պա-
տերազմին վրայով գաղղիներէն լեզ-
ւին մէջ մէկ քանի տարբեր հեղի-
նականութեամբ հրատարակուած գոր-
ծերէն ամենէն անկողմնական ու
նշգրտապատուիչը Ս. Սոսի երկն
բնակող սորա հայերէն թարգմանու-
թիւնը տետր առ տետր սկըսած է
հրատարակուիլ։ Արամեան տպագ-
րութեամբ, մաքուր թղթի վրայ, և
մեծադիր և քառաձառ խրատն չիւր
տետրը 2 պատկերով զարդարեալ։
Սոյն հրատարակութիւնը խիստ
հետաքրքրական է միանգամայն
օգտակար գործ մը ըլլալով, կը հը-
րախրուի յարգոյ հասարակութիւնը
մէկ մէկ օրինակ ունենալու անկէ,
որով թարգմանչին աշխատութիւնն
ու խնամքն արգիւնաւորեն ուն ալ
պատճառ մը կըլլայ։
Ա. տետրը հրատարակուած է
ցնի 28ին։ Կեդրոնատեղին է Յը-
րէնկեան զրատունը, գին թերթին
1 զըշ արծաթ։

ԸՆԴԱՐԱՐԱՆ
ԱՌՈՂԶԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ի ՊԵՏՈ
Հոգի Հոգի Անի-
Արանց, Կանանց, Ժերոց
տղայոց, օրիորդաց և նորածին
երակայից
Կ'ծախուի բոլոր հայ գրա-
վաճառաց քով գին 3/4 մէճիտ

Լալով, Կ'ծախուի Եփեսոսի Զին-
կերէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղու-
կասեան գրատունը և ուրիշ գրավա-
ճառաց քով։
Գին 1 Ֆրանք

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՏԷՏԵԱՆ
ԺՈՁԷՖ ՊԱԼՍՈՒՄՈ
ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

ՊԱՐԱՊԵՏ ԷՊ. ԵՍԶՄԱՆԵԱՆ
Աղէտանդ Տիւմա գաղղիացի
մեծ անուն վիպասանին գրէն ելած
սոյն գործին ճիշդ այն է վերջին հա-
տորն ալ իւրիւր Տէտէեան եղբայր
տպարանէն ի լոյս ընծայուելով Պոլիս
հասած է։ Այս գեղեցիկ վէպին մէջ
ուր Լուի Ժե. Կեանքը, վարքն ու
վախճանը նկարագրուած են, հետ
զհետէ կ'երկայանան Վալթէր եւ
Լուսո՝ անցնալ դարուն այն երկու
մեծ մարդիկը, թագուն գիտութիւն-
ները օտարին առջև կ'արտայայտեն
մեն կարգի և հասակի մարդ լը-
ս. բաժնիւր հոն կ'գտնէ և։

Կը ծախուի Եփեսոսի Զին-
կերէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղուկա-
սեան գրատունը և ուրիշ գրավա-
ճառաց քով։
Գին 2 ֆրանք 28 անթ.

ԿԻՅԼՈՄ ԹԵԼԼ
ՈՂԵՐԳՈՒԹ. Ի ՀԻՆԻ ԱՐԱՐՍ
Թարգմանեաց գաղղիներէն

Սէյ-յէ Ա. Կե—յէ
Անիւս
Քարտուղարաց գիւանին

Արտաք. գործոց պաշտօնատան
որ ի Ռ. Դուռն

Շիւէր գերմանացի հայակաւոր
հեղինակին ընտիր գործերէն մին
եղող սոյն սղերգութիւնը մէկ նոց
թղթագրամի կը վաճառուի Վ. Յ.
Մարգարեանի գրատունը Մէրն-
ճարը թիւ 57 և ամեն գրավաճա-
ռաց քով։

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
ՅՈՐՆԵՆՑ Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

Բազմահմուտ Մամուրեան էֆ. Ի
սոյն 140 երեսէ բաղկացեալ նոր
գործը որ իւր կատարելութեամբ կը
չուսամը թէ մուտ պիտի գտնէ իւ-
ր ազգ. վարժարանաց մէջ, և Եփ-
եսոսի Տէտէեան տպարանէն հասած ը-
լի։

ՇԱՐԳ
ՄՈՒՀԱՐԵՊԵՍԻ ՀԻՔԵԱՅԵՍԻ
Հեղինակութիւն
ՊԱՐԱՄԱՆ ՊԵՏԻ

Վսեմ վարդան Պէյի գլխին
ելած սոյն ընտիր պատմութիւնը զոր
մինչև հիմայ թերթէ մանր—էֆեար
լրագրոյն մէջ մաս առ մաս կը հը-
րատարակուի, այս անգամ կրկին
սրբագրութեամբ թերթ առ թերթ
հրատարակուի սկսած է մաքուր
տպագրութեամբ, և որուն ուրիշ ե-
րեսէ բաղկացեալ մէկ թերթը 2
օրուն փոխոց և տետր թերթերէ
բաղկացեալ մէկ հատորը մէկ 20 ց
թղթագրամի կը ծախուի հետեւեալ
տեղերը։

Պոլիս Լ. մին Էփեսոսի Պոստ
աղայի խանութը, Պապը—Լի ճառ-
տէսի գրադարանաց խանութները,
Բերայ Միծ փողոց ծխալաճառաց
խանութները, Թարա—Պաշի ծխա-
լաճառ Անդրէաս աղայի կրպակը,
Թէ՛ Պոլսոյ և Թէ՛ Ղաւթիւն լրագ-
րագրավաճառաց քով։

Հարաթիւ ԴՇ. 31 Գունով.
ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.

Բաց	13 34
Դոց	13 39
Բարձր դին	14.00
Ցած դին	13.26
Թղթագրամ բաց	445 30
բարձր	446.00
ցած	442.20
Ժամը 11	443 00
Փոխ. 63ի	Փր. 067.00
65ի	078.00
69ի	076 00
73ի	065.00
Գանձատուն	24 00
Սօսիթի ժէնէրալ	4.20
Սօսիթի Օթօման	3 00
Պանք տը Բօնսթ.	6.16
Գրէտի ժէնէրալ	5 10
Թրամիլէյ	1 85
Բոււ. Երկարուղի	48 75

ԸՆԹԱՅ-Բ ԴՐՈՄՈՑ
(Ու. 100 ր. 1 Է—Է)

Սնդը սակի	109.30
Գաղը	87.14
Բօլ	89.12
Գարպօն արծաթ	16.20
Թղթագրամ	09 00
Գրքից	51.15
Հինգնոց	23.00
Մէթալիք	23 20
Ճերմակ մէճիտ	07 39
Պլինձ	184.00

ՄԻՆԱՍԵԱՆԻՆ ՄԱՂԱՋԱՆ

ԳՏՆՈՒԱՄ
ՈՒ

ՓԱՆՍԱՅԷ

Կոչուած ցուի զեղը բոլորովին
բուսեղեններէ բաղադրուած ըլլալով
թէ՛ ներսէն և թէ՛ դուրսէն կը գոր-
ծածուի ու բազմաթիւ ցաւեր ու հի-
ւանդութիւններ չուտով կը բժշկէ,
ինչպէս որ վարը յիշուած է։

Ամեն տեսակ Գոլի, Բաւառաց-
ի, մէջքի կամ լիկընիւրու ցաւեր-
ու նաեւ թանցք, Գօլթրա և այլ ա-
մառուան հիւանդութիւններ ունե-
ցողները այս զեղէն խմելու են հե-
տեւեալ կերպով։ Կէս գուռով ջուրի
մէջ, զիր ապուրի մը զրգալէն աւելի
չուցար, վրան ընցուր անուշի զրգալ
մը փանստէ աղէկ մը խառնէ ու
խմէ։

Կակորդի հիւանդութեանց, և
Ռուսացի համար զեղը վերոյիշեալ
կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ
երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ
երկու տոնելի զրգալ ալ թաղաղ-
րութենէն խմէ։ Գօլացաւի, Բիւմա-
թիւմի, Ուքի ցաւի, Սաւառացի ոկ
տեսակ տեսակ կանակի ցաւերու հա-
մար դուրսէն փանստէ քոնկով աղէ-
մը շփելու է։ Այլապիլ ցաւի համար
քիչ մը բամպակ փանստէի մէջ
թաթիւնով ցաւած աղուային վրայ
դնելու է։

Ամեն ատեն երրորդ ցաւի մը հա-
մար դուրսէն փանստէ քոնկ հարկ
կըլլայ, եթէ քիչ մը ալ խմուի աւե-
լի շուտ բժշկութիւն կըլլայ։

Մարմնոյ պարտաւ կամ ճմրու-
ած տեղերը բժշկելու համար վառ-
գը պատահածին պէս փանստէին
վրան աղէկ մը լեցնելու է։ Ղաւթա-
կով ևլն. կարուած վերքերը բժշկե-
լու համար՝ արիւնը չարած շուտով
մը վերքը կապելու և ցաւին վրայէն
Փանստէ լեցնելու է մինչև որ լաւ մը

Թրջի փանստէն նաեւ արեան շրջա-
նը նարագացնէ ու բոլոր բնութիւնը
կը զօրացնէ։

Այս զեղին օգտակարութեանը
վրայ երկարօ էն գրել աւելորդ կը
համարուի, զործածողները զայն
միշտ կը գոլին, ուզողը կրնայ ան-
ձամբ փորձել. գինն աժան է։ Կը
ծախուի Միւնստիւն և Ընկերաց Ա-
մերիկեան վաճառատունը որ ի Ղա-
ւթիւն Կ. Պօլսոյ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՈՑԱՄԱՆ ԿԵՍԱՐԱՆՑ
ԳՈՐԻՄ ՍՈՒԷՏՈՆԻՍԻ
Թարգմանեաց Ե. Ս. Ս.

Սոյն պատմութեան յերկրորդ-
և վերջին հատորն ալ իզմիրի
Տէտէեան եղբայր տպարանէն
ի լոյս ընծայուելով, Կ'ծախուի
Եփեսոսի Զինկերէր ճատտ-
տէսի թիւ 2 Ս. Ղուկասեան
գրատունը, և ուրիշ գրավա-
ճառաց քով, Գին 1 ֆրանք 28
անթ/թմ.

ԲԱՆԱԼԻ
ՀԱՅԵՐԵՆ ՇԱՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳՐԵՑ
Դ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

Ահաւաստի գեղեցիկ մեթոտ մը
Մամուրեան էֆ. Ի աշխատասիրու-
թեամբ մուտ գտնելով մայրենի լեզ-
ուի ուսման մէջ, Կ'աւաղնորդէ ա-
շակերտները շարադիր լինելու, չըս-
պասելով որ անոք քերականութեան
տաղտկալի չլինեն անցին։

Այս գրքից Զմիւռնիոյ Տէտէ-
եան եղբայր տպարանէն ի լոյս ըն-
ծայուելով կը ծախուի Եփեսոսի
Զինկերէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղուկա-
սեան գրատունը և ուրիշ գը-
րավաճառաց քով։ Գին 50 անթ/թմ.

ՆՈՐ ՕՐԱՅՈՑՅՈՒՆ
1 8 7 9

ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Կ'ծախուի գին 20 փարա մէճիտ

ԸՆԴԱՐԱՐԱՆ ՕՐԱՅՈՑՅՈՒՆ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
1 8 7 9

ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Գին 40 փարա մէճիտ

ՏԳԻՐ—ԵՆԻ ԶՈՐԴԵՆԻ

Կ'կենդանագիր պատկերներով
զարդարեալ սոյն ընդամակ օրացոյցը
բաց ի բուն օրացոյցէն կ'աւարտնակէ
նաեւ վերջին Ռուսո—Տաճկական պա-
տերազմին համառօտ պատմութեան,
առողջապահական ամենակարեւոր
գիտելիքներ, բարոյական օկղբոնք,
նեւ, խոյթման և այլաժի գեղեր,
փաստակար ճնշներ ինչու կերպեր
Առողջութ զուտ ազգային նշանաւոր
բանաստեղծ Քամաւա Քաթիպայի
«Նայիրուս թուր» վերնագրով մէկ
չնայեալ հիկ օտանաւորը։

Կ'ծախուի Զարդարեան վաճա-
ատունը, Սուրբ Լամար փողոց,
Ալլը Էֆէնդի խանի գիմաց, թիւ
15 և գրավաճառաց քով։

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՄՈՒՆԱՏՈՒՆ

ՊՈՂՈՍ ԳԻՐԻՇՅԵԱՆ
Հարաթիւ ԲԵՐԶԵՄԵ—ԲԵ-
զար Պաքըր փողոց թիւ 12.